

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PLANU PRACY
 Suwalskiego Parku Krajobrazowego na 2019 rok**

Lp.	Planowane działania	czas realizacji (miesiące)	Realizacja działań
I. Ochrona przyrody i krajobrazu			I Ochrona przyrody i krajobrazu
1.	Prace monitoringowe:		1. Prace monitoringowe
a)	populacji bociana białego	VII-VIII	a) populacji bociana białego: skontrolowano 106 gniazd, stwierdzono 64 pary bocianów, w tym 53 pary z młodymi. W granicach SPK skontrolowano 69 gniazd, 37 gniazd było zajętych, w nich stwierdzono 72 osobniki dorosłe i 75 osobników młodych; średnia liczba młodych: 2,0 młodych/parę dorosłych i 2,8 młodych/ parę dorosłych, która wyprowadziła lęg.
b)	miejsc hibernacji nietoperzy	II	b) miejsc hibernacji nietoperzy: skontrolowano 21 piwnic ziemianek (11 na terenie SPK), we wszystkich zimowało od 1 do 21 osobników nietoperzy. Łącznie stwierdzono zimowanie 173 nietoperzy należących do 5 gatunków: nocek rudy (72 os. łącznie/38 os. na terenie SPK), mroczek pozłocisty (18/11 os.), gacek brunatny (34/17 os.), mopek (26/10 os.), nocek Natterera (23/12 os.).
2.	Inwentaryzacje przyrodnicze: wybranych gatunków chronionych lub znajdujących się w załącznikach Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej	IV-X	2. Inwentaryzacja populacji skójki gruboskorupowej i małży towarzyszących w Szeszupie. Skójka gruboskorupowa osiąga średnie zagęszczenia 16,9 os/m2, udział w zespole małży skójkowatych to 31,7%; pozostałe gatunki chronione: szczeżuja wielka - zagęszczenie 4 os/m2, udział w zespole 3,2%; szczeżuja płaszczona - zagęszczenie 1,9 os/m2, udział w zespole 1,7%; na stanowiskach obecne były także skójka zaostrzona, skójka malarzy, szczeżuja pospolita.
3.	Organizowanie działań związanych z czynną ochroną przyrody na terenie rezerwatów "Głazowisko Bachanowo" i "Rutka" oraz użytku ekologicznego jez. Purwin	IV-XI	3. Działania związane z czynną ochroną przyrody na terenie rezerwatów: "Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczę" ekstensywny wypas bydła przez właściciela gruntu; "Rutka" ekstensywny wypas gruntu prowadzony przez dzierżawcę, tj. Stowarzyszenie Miłośników SPK "Kraina Hańczy". Przeprowadzono monitoring użytku ekologicznego jez. Purwin oraz wykoszono trzcinę zgodnie z zaleceniami ochronnymi.
4.	Organizowanie działań związanych z usuwaniem z terenu SPK gatunków obcych roślin inwazyjnych.	V - X	4. Usuwanie obcych gatunków roślin z terenu SPK: wykoszono płaty barszczu Sosnowskiego w miejscowości Wodзилki i Sidory.
5.	Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie		5. Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie ochrony przyrody i środowiska:
a)	współpraca z Zakładem Energetycznym, ochrona gniazd bociana białego na słupach linii energetycznych, montowanie platform.	I-XII	a) Współpraca z zakładem energetycznym (PGE Dystrybucja Białystok) - montaż platform pod gniazda bociana białego na słupach energetycznych: w 2018 roku po sezonie lęgowym SPK zgłosił 6 nowych gniazd, które wymagają montażu platform oraz 1 słup transformatora, gdzie niezbędny jest montaż systemu "anty-ptak" uniemożliwiającego siadanie; w 2019 r. zakład zamontował system "anty-ptak" oraz 5 platform na słupach zgłoszonych przez SPK, jedna lokalizacja nie zakwalifikowała się do montażu.
6.	Opieka nad zwierzętami wymagającymi leczenia, odłów i przekazywanie do azylu dla dzikich zwierząt.	I-XII	6. Opieka nad zwierzętami wymagającymi leczenia: przeprowadzono 6 interwencji, w tym: odłowiono 4 osobniki bociana białego, 1 os. zajęć szarak, 1 os. młoda sarna; wszystkie zwierzęta przewieziono do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt w Mikołajówce.

7.	Bieżący przegląd stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne) na terenie Parku. Uzupełnianie braków lub zgłaszanie organom nadzorującym obiekty chronione.	V-X	Na bieżąco dokonywano przeglądu stanu oznakowania granic Parku oraz obiektów prawnie chronionych (pomniki przyrody, rezerваты, użytki ekologiczne) na terenie Parku. Na bieżąco również uzupełniano braki w oznakowaniu.
8.	Udział w postępowaniach administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na wycinkę drzew na gruntach miasta Suwałki.	I-XII	8. W ramach postępowania administracyjnych związanych z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów: • Wpłynęło 40 wniosków o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew/krzewów, 1 wniosek o zmianę decyzji i 2 wnioski o wygaszenie wcześniej wydanych decyzji. • Wszczęto z urzędu 3 postępowania w sprawie umorzenia opłat za usunięcie drzew nałożonych decyzją Prezydenta Miasta Suwałk oraz 1 postępowanie wyjaśniające w sprawie uszkodzenia systemu korzeniowego drzewa. • Wydano 3 decyzje o umorzeniu opłaty za usunięcie drzew/krzewów, 2 decyzje wygaszające, 37 decyzji rozstrzygających wnioski o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew/ krzewów, • 3 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia (wnioskodawcy nie uzupełnili braku formalnych), • Opłatę za usunięcie drzew naliczono w 6 decyzjach, we wszystkich termin wniesienia opłaty odroczone na okres 3 lat od dnia upływu terminu na wykonanie nasadzeń zastępczych, • W 36 decyzjach wydano zezwolenie na usunięcie drzew/krzewów (w 28 na wszystkie wnioskowane drzewa/krzewy, w 8 na część drzew/krzewów), • W 4 decyzjach odmówiono zgody na usunięcie drzew (w 1 w całości, w 3 w części decyzji), • W 5 decyzjach umorzono w części postępowanie, • Łącznie wydano zezwolenia na usunięcie 232 drzew i 740 m2 krzewów, oraz odmówiono zgody na wycinkę 8 drzew. • W 15 decyzjach zobowiązano wnioskodawcę do wykonania nasadzeń zastępczych. • Otrzymano 10 zgłoszeń o usunięciach złomów/wywrotów
9.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie SPK, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych	I-XII	9. Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie SPK. Stan na dzień 31.12.2019 r.: w ewidencji znajduje się 2019 gatunków zwierząt (215 kręgowców i 1804 bezkręgowców); 891 gat. roślin (baza jest w trakcie tworzenia); 238 gat. grzybów i porostów (baza jest w trakcie tworzenia).
II. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku		II. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku	
1.	Patrolowanie Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych).	I-XII	1. Straż na bieżąco patrolowała teren Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych). Stwierdzono m.in. zasypanie oczka wodnego w m. Błaskowizna, nielegalne prace ziemne w m. Wodziłki, składowanie odpadów po remontach w parku podworskim w Starej Hańczy. W dwóch pierwszych przypadkach sprawa trafiła na policję i do Inspektoratu Nadzoru Budowlanego; w trzecim przypadku udzielono pouczenia.
2	Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektoratem Nadzoru Budowlanego) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku	I-XII	2. Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektoratem Nadzoru Budowlanego) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku: - współpraca przy opiniowaniu projektów decyzji o warunkach zabudowy z RDOŚ w Suwałkach, - 2 zgłoszenia na policję w związku ze złamaniem przepisów prawa na działkach leżących na terenie Parku, - 1 wniosek do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego o sprawdzenie legalności dokonanych prac ziemnych na działce leżącej na terenie Parku.

3.	Kontrola i uzupełnienie oznakowania i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych zarządzanych przez Park.	V	3. Straż Parku przed i w trakcie sezonu turystycznego kontrolowała i uzupełniała oznakowania i zabezpieczenia terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych zarządzanych przez Park.
III. Ochrona wartości historycznych i kulturowych			III. Ochrona wartości historycznych i kulturowych
1.	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz z innymi jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno-kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	I-XII	1. Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków związana z zagospodarowaniem turystycznym zabytkowego parku podworskiego w Starej Hańczy (wycinka i usuwanie wywrotów parkowych drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi przebywających w parku) oraz planowanym umocnieniem północnego stoku Góry Zamkowej w Szurpiłach.
2.	Prowadzenie ewidencji oraz gromadzenie informacji na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	I-XII	2. Park na bieżąco prowadzi ewidencję oraz gromadzenie informacji na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.
3.	Inicjowanie i organizowanie prac związanych z ochroną i zagospodarowaniem turystycznym obiektów cennych pod względem kulturowym.	I-XII	3. Przygotowanie projektu modernizacji ścieżki edukacyjnej "Drzewa i krzewy w parku podworskim w Starej Hańczy" i skierowanie do dofinansowania do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego. Przygotowanie koncepcji udostępnienia turystycznego grodziska jaćwieskiego Góra Zamkowa i skierowanie jej do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
4.	Utrzymanie efektu ekologicznego i rzeczowego w Starej Hańczy w ramach projektu „Renowacja zabytkowego parku podworskiego w Starej Hańczy”. Regularne wykaszanie i udrażnianie ciągów komunikacyjnych w części parku podworskiego.	I-II	4. W ramach projektu „Renowacja zabytkowego parku podworskiego w Starej Hańczy” wykonano prace mające na celu utrzymanie efektu ekologicznego, poprzez regularne wykaszanie i odkrzaczanie parku w Starej Hańczy. Na bieżąco udrażniano ciągi komunikacyjne udostępniając część parku dla turystów.
5.	Organizacja Nocy Świętojańskiej w Turtulu.	V-VI	5. W dn. 19.06.2019 r. zorganizowano we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, Gminą Jeleniewo i Urzędem Miasta Suwałki "Noc Świętojańską w Turtulu". W programie wydarzenia znalazły się m.in. konkurs na najpiękniejszy wianek, puszczanie wianków na Stawie Turtulskim, poszukiwanie "kwiatu paproci" - gra terenowa, palenie ogniska w trakcie całego wieczoru, występy zespołów ludowych i folkowych ("Nachodne" z Ośrodka Kultury w Sejnach, "Wigranie" ze Starego Folwarku, "Przeroślaki", "Kanka Franka", "Shamrock - irlandzki folk") oraz pokaz tańca z ogniem.
6.	„Dzień otwarty w SPK” - organizacja gry terenowej połączonej z aktywnym wypoczynkiem i poznawaniem Suwalskiego Parku Krajobrazowego.	VII-VIII	6. W dn. 27.07.2019 r. zorganizowano we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" grę terenową "Fascynujący świat przyrody i kultury SPK" skierowaną do grup rodzinnych, która zakładała rozwiązywanie zadań przygotowanych na dwóch trasach (4 i 10 km), poprowadzonych w okolicach jeziora Hańcza. W grze wzięło udział 108 osób, tworzących 29 drużyn. Dofinansowanie - Województwo Podlaskie.
7.	Organizacja spotkań edukacyjnych dla dzieci i dorosłych oraz warsztatów pisania ikon w ramach zadania "Kawałek Rosji nad Szeszupą - staroobrzędowcy w Suwalskim Parku Krajobrazowym" (realizacja uzależniona od pozyskanych środków finansowych)	IX-X	7. Projekt "Kawałek Rosji nad Szeszupą - staroobrzędowcy w SPK" skierowany został, o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego WP. Nie został zrealizowany ponieważ nie uzyskał dofinansowania.
IV. Działalność edukacyjna			IV. Działalność edukacyjna
1.	Organizacja:		1. Zorganizowano:

a) XVIII edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy parki krajobrazowe Polski” – etap III (parkowy) i etap IV (wojewódzki) dla uczniów kl.VII i VIII SP oraz III klas gimnazjalnych; b) międzyszkolnego konkursu wiedzy o SPK pt. "Poznaj swoją małą ojczyznę" dla uczniów klas VI-VIII suwalskich szkół podstawowych; c) współorganizacja wspólnie z Białowieskim PN kolejnej edycji Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy Ekologicznej "Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce" (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych przez BPN) d) międzyszkolnego konkursu wiedzy pt. „Osobliwości przyrody SPK” dla uczniów klas V-VII SP; e) międzyszkolnego konkursu plastycznego pt. „Osobliwości przyrody SPK - rośliny chronione" dla uczniów klas „0” – IV SP. Przygotowanie pokonkursowej wystawy prac plastycznych; f) międzyszkolnego konkursu ekologicznego w dwóch kategoriach na wykonanie ekostroju oraz ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu dla uczniów SP; g) IX edycji międzyszkolnego konkursu plastycznego na projekt ekologicznej kartki świątecznej o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej pt. "Moja kartka świąteczna" dla uczniów przedszkoli i klas „0"- III SP;	I-III IV-V IX-XI III-XI III-IV IV-VI XI-XII	a) III i IV etap XVIII edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej "Poznajemy parki krajobrazowe Polski" , w którym uczestniczyli uczniowie z dwóch szkół z terenu SPK: Publicznego Gimnazjum w Wizajnach i Szkoły Podstawowej w Pawlówce. Do I etapu konkursu przystąpiło 16 uczniów, w III - 8 uczniów, natomiast w IV etapie wojewódzkim rywalizowały ze sobą trzy czteroosobowe drużyny - reprezentacje poszczególnych parków krajobrazowych województwa podlaskiego. Zwycięzca została drużyna z Gimnazjum w Wizajnach (SPK), która w finale ogólnopolskim zajęła V miejsce w kraju. b) międzyszkolny konkurs wiedzy o SPK pt. "Poznaj swoją małą ojczyznę" dla uczniów suwalskich szkół. Do konkursu zgłosiło się 124 uczniów z 7 szkół podstawowych z Suwałk. Konkurs polegał na rozwiązaniu testu na temat walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych SPK. Główną nagrodą w konkursie była wycieczka po najpiękniejszych miejscach w Parku. c) Wojewódzki Konkurs Wiedzy Ekologicznej "Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce" nie odbył się ze względu na brak środków. Białowieski Park Narodowy nie uzyskał dofinansowania. d) międzyszkolny konkurs wiedzy pt. "Osobliwości przyrody SPK" dla uczniów klas V-VII SP. Do konkursu zgłosiło się 36 uczniów z 4 szkół z terenu Parku. Finał składał się z dwóch części: teoretycznej (test) i praktycznej. Test obejmował 25 pytań dotyczących walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych SPK, form ochrony przyrody, gatunków roślin chronionych i pospolitych oraz rodzimych drzew i krzewów występujących na terenie SPK. Część praktyczna polegała na rozpoznawaniu gatunków roślin chronionych i pospolitych oraz drzew i krzewów. W konkursie wyłoniono 3 laureatów i przyznano 4 wyróżnienia. e) międzyszkolny konkurs plastyczny pt. "Osobliwości przyrody SPK - rośliny chronione" dla uczniów klas "0"-IV SP. Zadaniem uczestników było przygotowanie pracy plastycznej przedstawiającej wybrany gatunek rośliny chronionej występującej na terenie SPK. Na konkurs wpłynęło 138 prac z 5 szkół podstawowych z terenu SPK. W kategorii 0-II nagrodzono 9 laureatów, a w kategorii III-IV 8 laureatów, wyróżniono 25 prac. f) zorganizowano międzyszkolny konkurs ekologiczny dla uczniów SP w dwóch kategoriach na wykonanie ekostroju oraz ekozabawki z surowców wtórnych pochodzących z recyklingu. Zadaniem uczestników było przygotowanie dowolnego stroju np. wieczorowego czy dziennego lub wykonanie dowolnej ekozabawki z dostępnych surowców wtórnych. Uczestnicy odpowiadali też na dwa wylosowane pytania dotyczące odpadów. W konkursie uczestniczyło 53 uczniów ze szkół w Wizajnach, Jeleniewie i Rutce-Tartak. Wyłoniono po 3 laureatów w kategorii ekostroj i ekozabawka. g) IX edycję międzyszkolnego konkursu plastycznego na projekt ekologicznej kartki świątecznej o tematyce bożonarodzeniowej i noworocznej pt. "Moja kratka świąteczna" dla przedszkoli i klas 0-III SP. Kartki wykonane były dowolną techniką z wykorzystaniem surowców wtórnych. Nadesłano 151 prac z 6 szkół podstawowych z terenu SPK. Wyłoniono 8 laureatów w kategorii klasy 0-I i II-III oraz wyróżniono 34 prace.
2. Edukacja dzieci i młodzieży: a) organizowanie i prowadzenie zajęć „Zielonej szkoły w Turtulu”; b) organizacja warsztatów "Dobre rady na odpady" dla uczniów SP z terenu SPK i otuliny (realizacja uzależniona od pozyskanych środków)	I-XII I-XII	2. Edukacja dzieci i młodzieży: a) w 2019 r. SPK prowadził zajęcia edukacyjne dla 4540 dzieci i młodzieży w ramach "Zielonej szkoły w Turtulu" w zakresie ochrony środowiska, ekologii, geologii, geomorfologii, historii i kultury regionu. b) zorganizowano warsztaty "Dobre rady na odpady" dla uczniów SP z terenu SPK i otuliny. Uczestniczyło w nich 613 uczniów z 5 szkół. Podczas zajęć starszym grupom przybliżono m.in. zagadnienie smogu, jego wpływ na nasze zdrowie, omówiono zagrożenia wynikające z palenia śmieci w domowych piecach oraz konsekwencje karne z tym związane. Młodszym grupom przedstawiono m.in. metody postępowania z odpadami, sposoby ograniczania ich ilości oraz zasady segregacji. W części praktycznej uczestnicy wykonywali pojemniki na kredki z butelek PET, zgodnie z metodą upcyklingu, czyli przetwarzania wtórnego odpadów.

c) organizacja zajęć pn. „Zimowe spotkania z SPK” dla dzieci i młodzieży z terenu Parku i okolicy w okresie ferii zimowych; d) popularyzacja wiedzy o Parku wśród uczniów różnych typów szkół spoza Parku.	I I-XII	c) zorganizowano zajęcia pn. "Zimowe spotkania z SPK" dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych. Tematem przewodnim były ryby spotykane w wodach SPK oraz ptaki zimujące w Polsce. W zajęciach uczestniczyło 78 uczniów ze SP z terenu SPK oraz Suwałk. Park przeprowadził też dwa spotkania w Bibliotece Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach oraz w jej Filii nr 3. d) zorganizowano zajęcia wyjazdowe w SP nr 5 i nr 10 w Suwałkach, Przedszkolu nr 5 w Suwałkach oraz SP w Prudziškach (352 uczniów). Tematyka zajęć dotyczyła walorów przyrodniczo-krajobrazowych SPK, ssaków i ryb spotykanych w SPK oraz ptaków zimujących w Polsce.
3. Organizacja i udział w akcjach i imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym, m.in.: a) Dnia Ziemi (22 kwietnia) – impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży, b) Światowego Dnia Ochrony Środowiska - impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży (rozstrzygnięcie konkursu na ekostroju i ekozabawkę); c) akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2019” – tygodniowe porządkowanie ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych SPK, d) Europejski Dzień bez Samochodu (Rowerowe Sprzątanie Świata),	IV V-VI IX-X IX-X	3. Organizacja i udział w akcjach i imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym, m.in.: a) Dzień Ziemi - impreza plenerowa w siedzibie SPK w Turtulu, w trakcie której nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu plastycznego "Osobliwości SPK - rośliny chronione", prezentacja wystawy prac konkursowych oraz spacer ścieżką poznawczą "Doliną Czarnej Hańczy". Imprezę zakończyło wspólne spotkanie przy ognisku, w którym uczestniczyło ok. 50 osób. b) Światowy Dzień Ochrony Środowiska (11 czerwca) - rozstrzygnięcie konkursu na projekt i wykonanie stroju ekologicznego oraz ekozabawki z surowców wtórnych. Wzięło w nim udział 53 uczniów. c) 23-27.09.2019 r. zorganizowano akcję "Sprzątanie Świata-Polska 2019" pod hasłem "Nie śmiećmy-sprzątamy-zmieniamy!". Wzięło w niej udział 350 uczniów ze: SP w Wiżajnach, Pawłówce, Rutce-Tartak, Krasnopolu, Przebrodzie oraz SP nr 11 i nr 5 w Suwałkach. Uporządkowano 80 km szlaków turystycznych i ścieżek poznawczych SPK. Każdy dzień sprzątania kończył się wspólnym ogniskiem w siedzibie Parku w Turtulu. d) Europejski Dzień bez Samochodu - zorganizowano "Rowerowe Sprzątanie Świata", czyli rajd rowerowy po terenie SPK połączony ze sprzątnięciem szlaków rowerowych Parku. Wzięło w nim udział 29 uczniów z SP z Wiżajn, Jeleniewa i Rutki-Tartak.
4. Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody: a) informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny (ulotka), b) informowanie zainteresowanych o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.	I-XII I-XII	4. Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody: a) na bieżąco i w zależności od potrzeb Park informował zainteresowanych o przepisach związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych na terenie Parku oraz architekturą regionalną Suwalszczyzny. Zainteresowanym przekazywano ulotkę na temat zasad lokalizacji i przepisów dotyczących budownictwa. b) na bieżąco i w zależności od potrzeb Park informował o przepisach związanych z funkcjonowaniem parku krajobrazowego.
5. Działalność wydawnicza Parku: a) opracowywanie materiałów informacyjnych, kart pracy oraz prezentacji multimedialnych na potrzeby realizowanych zadań z zakresu edukacji. b) przygotowywanie tekstów do publikacji popularyzujących walory Parku.	I-XII I-XII	5. Działalność wydawnicza Parku: a) opracowano i przygotowano prezentacje multimedialne oraz karty pracy do zajęć o następującej tematyce: "Jak zwierzęta spędzają zimę", "Walczymy ze Smokiem (ciem)!", "Dobre rady na odpady". b) - wydano planszę edukacyjno-informacyjną w postaci podkładki na biurko. Na pierwszej stronie planszy zaprezentowane zostały zasady segregacji odpadów, sposoby ich ograniczania oraz czas rozkład niektórych odpadów. Na drugiej stronie znalazła się mapa oraz zdjęcia przyrody i krajobrazu SPK. Nakład 600 sztuk, - wydano ulotkę promocyjną "SPK aktywnie w naturze" - 3 tys. egz. - wydano ulotkę edukacyjną nt. szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych. Nakład 1 tys. sztuk, - wznowiono ulotkę promocyjną "Atrakcje SPK" (jez. Polski i angielski),

			- wydano naklejki edukacyjne: „Oszczędzaj energię!”, „Gaś światło!”, „Oszczędzaj wodę!”, „Segreguj odpady!”, „Oszczędzaj ciepło!” (5 wzorów). Na naklejkach znalazły się rysunki/grafiki dotyczące wybranego problemu, odpowiednie hasło oraz logo Parku i WFOŚiGW w Białymstoku. Nakład 2 tys. sztuk.
c)	aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony parku www.spk.org.pl	I-XII	c) na bieżąco aktualizowano treści strony parku www.spk.org.pl, m.in.. poprzez zamieszczanie relacji z bieżących wydarzeń, wzbogacanie galerii zdjęć, aktualizowanie informacji.
6.	Gromadzenie i udostępnianie opracowań i publikacji poświęconych wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym, kulturowym SPK	I-XII	6. Na bieżąco gromadzono i udostępniano opracowania i publikacje poświęcone wartościom przyrodniczym, krajobrazowym, historycznym i kulturowym.
V. Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji			V. Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji
1.	Działalność informacyjna i promocyjna Parku:		1. Działalność informacyjna i promocyjna Parku:
a)	obsługa grup wycieczkowych i turystów indywidualnych - przewodnictwo wycieczek autokarowych po Parku, oprowadzanie po wystawach czasowych, Izbie Regionalnej i po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych,	I-XII	a) obsługa wycieczek autokarowych i terenowych po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych (poza działalnością Zielonej Szkoły w Turtulu) - 447 osób. W tym zorganizowano pobyt w siedzibie Parku dla 330 uczestników Festiwalu Wigraszek oraz przeprowadzono sesję terenową w ramach I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej "O ziołach i przyrodzie Suwalszczyzny".
b)	obsługa punktu informacji turystycznej oraz prowadzenie statystyki ruchu turystycznego,	I-XII	b) Punkt informacji turystycznej VII-VIII pracował 6 dni w tygodniu (pn.-pt. 7.30 - 18.00, soboty 10.00 - 17.00), poza sezonem w godzinach pracy SPK. W IT udzielono informacji 3 982 osobom, w tym 249 turystom z zagranicy z 28 krajów.
c)	gromadzenie i aktualizowanie danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowanie na stronie internetowej Parku i w wydawanych informatorach,	I-XII	c) na bieżąco gromadzono i aktualizowano dane dotyczące turystyki pobytowej. We współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" zaktualizowano i wznowiono nakład informatora turystycznego "Aktywny wypoczynek w SPK"
d)	przekazywanie materiałów promocyjnych Parku na targi i imprezy turystyczne.	I-XII	d) przekazano materiały promocyjne na targi i imprezy turystyczne: Targi Turystyczne "ADVENTUR" w Wilnie (25.-27.01.2019), Targi Turystyczne BALTOUR w Rydze (01.-03.02.2019), Międzynarodowe Targi Turystyczne GLOB w Katowicach (29.-31.03.2019), Międzynarodowe Targi Turystyczne Jantur (07.-09.04.2019), Targi World Travel Show w Nadarzynie (18.-20.10.2019).
2.	Organizacja i udział w akcjach i imprezach promujących Park, ochronę środowiska oraz walory turystyczno-krajobrazowe:		2. Organizacja i udział w akcjach i imprezach promujących Park, ochronę środowiska oraz lokalną historię i kulturę:
a)	udział w krajowych targach turystycznych,	I-XII	a) promowano Park podczas IV Forum Biznesu Pogranicza Tourism-Industry-Hotels w Parku Naukowo Technologicznym w Suwałkach (24.-25.10.2019) oraz przekazano materiały i gadżety promocyjne na stoiska wystawiennicze Urzędu Miasta Suwałki i Suwalskiej Organizacji Turystycznej podczas krajowych i zagranicznych targów turystycznych (punkt 1.d).
b)	udział w imprezach poświęconych tematyce turystyczno-edukacyjnej,	I-XII	b) uczestniczono i promowano Park na Jarmarku Kamedulskiego podczas Dni Suwałk (10.08.2019 r.).
c)	organizacja "Świętojańskiej Wędrówki" dla mieszkańców Suwałk i osób zainteresowanych (realizacja zadania uzależniona od pozyskania środków finansowych),	VI	c) 19.06.2019 zorganizowano wycieczkę pieszą dla 48 mieszkańców Suwałk pod hasłem "Świętojańska Wędrówka w SSPK - W dolinie Szeszupy". Trasa wędrówki rozpoczynała się ścieżką "Wokół jeziora Jaczno" w Smolnikach i prowadziła do miejscowości Udziejek, położonej nad rzeką Szeszupą. Uczestnicy dowiedzieli się o procesach, które ukształtowały rzeźbę Parku (zespół jezior kleszczowieckich, Góra Cisowa, zagłębienie Szeszupy) oraz poznali historię osadnictwa wsi Smolniki i Udziejek. Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki.
d)	organizacja wycieczki rowerowej dla mieszkańców Suwałk w ramach zadania "Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK" (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych),	VII-VIII	d) 13.07.2019 zorganizowano wycieczkę rowerową (ok. 17 km) dla 35 mieszkańców Suwałk trasą: Smolniki - Jaczno - Łopuchowo - Błaskowizna - Bachanowo - Wodziłki - Turtul. Uczestnicy zwiedzili m.in. punkt widokowy "Na ozie", stary młyn wodny w Jacznie, cmentarz ewangelicki w Łopuchowie, jezioro Hańczę oraz osadę staroobrzędowców w Wodziłkach. Spotkanie zakończone zostało wspólnym ogniskiem w siedzibie SPK. Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki

e)	organizacja wycieczki pieszej po terenie SPK dla mieszkańców Suwałk w ramach zadania "Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK" (realizacja uzależniona od pozyskanych środków finansowych).	VII-VIII	e) 17.08.2019 zorganizowano wycieczkę pieszą dla 30 mieszkańców Suwałk. Trasa wiodła ścieżką poznawczą "Wokół jeziora Jaczno" (7 km) i zakończyła się ogniskiem w siedzibie Parku. Zadanie dofinansowane przez Urząd Miasta Suwałki.
3.	Opracowanie merytoryczne tekstów do ulotek opisujących propozycje weekendowych tras wycieczkowych po SPK pn. "Turystycznie przez SPK". Wydanie broszur będzie uzależnione od pozyskanych środków finansowych.	III-XII	3. W ramach zadania "Turystycznie przez SPK. Weekendowe trasy turystyczne" we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" przygotowano opracowanie merytoryczne do ulotki turystycznej "Suwalski Park Krajobrazowy - aktywnie w naturze". W broszurze umieszczono opis 8 propozycji wycieczek wraz z mapą Parku. Wydano nakład 3.000 egzemplarzy. Zadanie dofinansowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.
4.	Współpraca z samorządami, organizacjami, instytucjami i punktami informacji turystycznej działającymi na rzecz rozwoju turystyki w regionie.	I-XII	4. Współpraca z samorządami, organizacjami, instytucjami i punktami informacji turystycznej działającymi na rzecz rozwoju turystyki w regionie: Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podlaskiego: - rozpropagowanie akcji identyfikacji lokalnych producentów wśród właścicieli obiektów agroturystycznych w ramach powstającego Podlaskiego Centrum Produktu Lokalnego Województwa Podlaskiego - dokonanie corocznego przeglądu technicznego Miejsc Obsługi Rowerzystów GREEN VELO na terenie Parku. Współpraca z PROT: - udostępnienie informacji o ruchu turystycznym na terenie SPK w 2018 roku - certyfikacja punktu informacji turystycznej SPK, któremu przyznano 3 gwiazdki na cztery możliwe; certyfikat został przyznany na lata 2019-2021 - zorganizowano wizytę studyjną po SPK dla czeskiej blogerki oraz przedstawiciela Instytutu Polskiego w Pradze w dn. 06.08.2019 r. - przygotowano opinię do PROT na temat promocji turystycznej województwa podlaskiego. Współpraca z Urzędem Miejskim w Suwałkach: - przygotowywanie materiału informacyjnego do gazetki turystycznej "ZIMA, WIOSNA, LATO, JESIEŃ 2020 w Suwałkach i na Suwalszczyźnie". Współpraca z Fundacją "Kierunek Ultra" przy organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych: - II edycja biegu "KIERUNEK ULTRA - HAŃCZA" (13.04.2019 r.), udział około 240 zawodników z całego kraju na dystansach 62 km oraz 28 km (Turtul-Trail) - IV edycja "PREDATHLON - Turtul 2019" (31.08.2019), udział blisko 200 zawodników, w tym 54 osób w Predathlon-Turtul, 38 osób w Predathlon Run oraz 100 dzieci w ramach Predathlon Kids. Przekazano nieodpłatnie wydawnictwa i materiały promocyjne SPK: "Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Suwałkach i Suwalszczyźnie" w Zespole Szkół Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II w Suwałkach - Finał 48. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego PTTK w Augustowie - Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Bydgoszczy. Przekazanie materiałów promocyjnych do punktów informacji turystycznej: - Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach - Centrum Informacji Turystycznej w Augustowie - Centrum Informacji Turystycznej Wigierskiego Parku Narodowego w Krzywem - Punktu Informacji Turystycznej Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej w Żytkiejmach - Suwalska Organizacja Turystyczna w Krzywem.
5. a)	Działalność rekreacyjno-edukacyjna: obsługa wypożyczalni sprzętu turystycznego przy siedzibie	I-XII	5. Działalność rekreacyjno-edukacyjna: a) W ciągu roku z usług wypożyczalni sprzętu turystycznego przy siedzibie SPK skorzystały 123 osoby .

b)	organizacja rajdu narciarskiego lub biegu przełajowego dla młodzieży gimnazjalnej, (w zależności od warunków śnieżno-pogodowych),	I-III	b) 08.02.2019 r. <i>IX Zimowy Bieg o Puchar Dyrektora SPK pod patronatem Starosty Suwalskiego</i> - rajd narciarski, z udziałem 20 uczniów z Publicznego Gimnazjum w Wiżajnach oraz Szkoły Podstawowej z klasami gimnazjalnymi w Przerośli. Rajd połączony był z "Konkuresem wiedzy o SPK". Zwyciężyła Szkoła Podstawowa w Przerośli, która stała się posiadaczem Pucharu Przechodniego Dyrektora SPK.
c)	organizacja rajdu rowerowego pn. „Rowerowe Sprzątanie Świata” dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych.	IX-X	c) 03.10.2019 r. X rajd rowerowy <i>"Rowerowe Sprzątanie Świata"</i> w ramach obchodów Światowego Dnia bez Samochodu oraz akcji "Sprzątanie Świata-Polska 2019". W akcji udział wzięło 29 uczniów ze SP w Jeleniewie, Rutce-Tartak i Wiżajn. Uczniowie uporządkowali drogi prowadzące po granicy Parku. Uczestniczyli w rowerowych konkurencjach sprawnościowych oraz przystąpili do "Konkursu wiedzy o SPK".
6.	Podejmowanie działań mających na celu poprawę funkcjonowania szlaków turystycznych Parku:		6. W ramach działań mających na celu poprawę funkcjonowania szlaków turystycznych Parku wykonano: • ścieżka "Doliną Czarnej Hańczy" - wymiana poręczy na jazie; odsłonięcie widoku na spiętrzenie rzeki Czarnej Hańczy w Turtulu; odsłonięcie linii widokowej na ścieżce i ustawienie ławki; • ścieżka "Opowieści Turtula" - wymiana balustrad na platformie nadrzewnej; poprawa ogrodzenia wokół siedziby Parku; konserwacja tablic "Ptasie mieszkania"; • ścieżka "Na Górę Zamkową" - udroźnienie (przycinka) szlaku na odcinku Czajewszczyzna-Góra Zamkowa; naprawa kładki nad jeziorem Szurpiły; • ścieżka "Wokół jeziora Jaczno" - udroźnienie szlaku na odcinku Smolniki - Jaczne; odsłonięcie linii widokowej na tzw. panoramę smolnicką, ustawienie ławki i kosza na śmieci; • ścieżka "U źródła Szeszupy" - ustawienie ławek (2 szt.); • w rezerwacie "Rutka" - parking dla rowerów; • remont kładki na rzece Czarna Hańcza w Starej Hańczy; • remont tablicy o rezerwacie przyrody "Jezioro Hańcza"; • udroźnienie szlaku niebieskiego na wschodnim brzegu jeziora Hańcza; • naprawa obudowy koszy na szlaku rowerowym Green Velo.
a)	uzupełnienie drogowskazów informacyjnych na szlakach turystycznych i ścieżkach poznawczych	V-X	a) wymieniono 60 drogowskazów informacyjnych oraz 15 słupków kierunkowych na szlakach pieszych i ścieżkach poznawczych SPK.
b)	odnowa oznakowania na trasach rowerowych SPK.	V-X	b) w ramach zadania "SPK dla rowerów - odnowa oznakowania tras rowerowych SPK" we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" odnowiono oznakowanie trzech tras rowerowych: "Wokół jeziora Hańcza", "Na Górę Zamkową", "Doliną Czarnej Hańczy z Suwałk do SPK" o łącznej długości 47,3 km . Zadanie dofinansowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.
VI. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku			VI. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku
1.	Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy"- pozyskiwanie środków na dodatkową działalność w zakresie ochrony przyrody, edukacji i turystyki:		1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy"- pozyskiwanie środków na dodatkową działalność w zakresie ochrony przyrody, edukacji i turystyki:
a)	"Ochrona poczwarówek na terenie SPK" - projekt kierowany do Urzędu Marszałkowskiego WP (realizacja uzależniona od pozyskanych środków finansowych)	I-XII	a) "Ochrona poczwarówek na terenie SPK". Wniosek nie uzyskał dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.
2.	Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzanych w tych planach.	I-XII	2. Park nie brał udziału w postępowaniach administracyjnych na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzonych w tych planach, ponieważ w 2019 roku żadna z gmin z obszaru Parku nie przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.	Uzgadnianie lokalizacji oraz opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych dla obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.	I-XII	3. Park opiniował projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projekty architektoniczne dla obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem: zgodności z treścią aktów prawnych oraz planem ochrony parku. Zaopiniowano 24 decyzje o warunkach zabudowy (20 opinii pozytywnych) w tym 10 opinii dotyczących nowej zabudowy siedliskowej. Wpłynęły 3 zawiadomienia dotyczące różnych postępowań, uczestniczono w wizjach lokalnych.
4.	Współpraca z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w oparciu o art. 124 §1 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko.	I-XII	4. Współpraca z RDOŚ w oparciu o art. 124 §1 ustawy z dn. 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko na podstawie porozumienia z 2012 r. Współpraca objęła, m.in. konsultacje związane z inwestycjami na terenie SPK.
VII. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową			VII. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność statutową Parku.
1.	Przygotowanie wniosku "Edukacja przyrodnicza w SPK - konkursy, imprezy plenerowe". Projekt kierowany do WFOŚiGW w Białymstoku.	I	1. Wniosek "Edukacja przyrodnicza w SPK - konkursy, imprezy plenerowe" - nie został złożony do WFOŚiGW w Białymstoku w zamian złożono wniosek " Żyj ekologicznie! - edukacja ekologiczna w zakresie zasad postępowania z odpadami i przeciwdziałania smogowi", który uzyskał dofinansowanie. Kwota dotacji- 14 450,00 zł.
2.	Przygotowanie wniosku o patronat Starosty Suwalskiego "IX Zimowy Bieg o Puchar Dyrektora SPK". Wniosek kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Starostwa Powiatowego w Suwałkach.	I	2. Starostwo Powiatowe w Suwałkach objęło patronatem i zasponsorowało nagrody dla zwycięzców IX edycji "Zimowego Biegu o Puchar Dyrektora SPK". Kwota dotacji- 560 zł.
3.	"Noc Świętojańska w Turtulu" - projekt złożony do Urzędu Miejskiego w Suwałkach w grudniu 2018 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	V-VII	3. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Noc Świętojańska w Turtulu". Kwota dotacji - 2 000,00 zł.
4.	"Świętojańska Wędrówka po SPK - W dolinie Szeszupy" - projekt złożony do Urzędu Miejskiego w Suwałkach w 2018 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	III-VII	4. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Świętojańska Wędrówka w SPK - W dolinie Szeszupy". Kwota dotacji - 2 800,00 zł.
5.	"Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK". Projekt złożony do Urzędu Miejskiego w Suwałkach w grudniu 2018 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	VI-IX	5. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Suwalska turystyczna rodzinka poznaje SPK". Kwota dotacji - 2 500,00 zł.
6.	"Poznaj swoją małą ojczyznę" - wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o SPK. Projekt złożony do Urzędu Miejskiego w Suwałkach w grudniu 2018 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	V-VII	6. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Poznaj swoją małą ojczyznę" - wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o Suwalskim Parku Krajobrazowym. Kwota dotacji - 2 500,00 zł.
7.	"Fascynujący świat przyrody i kultury SPK - gra terenowa" - projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy", do Urzędu Marszałkowskiego WP.	VII-VIII	7. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Fascynujący świat przyrody i kultury SPK - gra terenowa". Kwota dotacji - 5 750,00 zł
8.	"Żyj ekologicznie!" - edukacja społeczeństwa w zakresie zasad postępowania z odpadami. Projekt kierowany, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy", do Urzędu Marszałkowskiego WP.	I	8. "Żyj ekologicznie!" - edukacja społeczeństwa w zakresie zasad postępowania z odpadami - projekt skierowany był, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy", do Urzędu Marszałkowskiego WP. Nie uzyskał dofinansowania.

9.	„SPK dla rowerów. Odnowa oznakowania tras rowerowych SPK”. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego WP.	IV-X	9. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "SPK dla rowerów - odnowa oznakowania tras rowerowych SPK". Kwota dotacji - 9 000,00 zł.
10.	„Turystycznie przez SPK" - wydanie niekomercyjnych wydawnictw turystycznych. Projekt kierowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" do Urzędu Marszałkowskiego WP.	III-XII	10. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy" uzyskano dofinansowanie na realizację zadania publicznego pn. "Turystycznie przez SPK. Weekendowe trasy wycieczkowe po województwie podlaskim". Kwota dotacji - 4 000,00 zł.
11.	"Kawałek Rosji nad Szeszupą - staroobrzędowcy w SPK" projekt złożony do Urzędu Marszałkowskiego WP, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy".	IX-X	11. "Kawałek Rosji nad Szeszupą - staroobrzędowcy w SPK" projekt skierowany był, we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników SPK "Kraina Hańczy", do Urzędu Marszałkowskiego WP. Nie uzyskał dofinansowania.
12.	„Polodowcowa rytna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic” - projekt kierowany do Regionalnego Programu Operacyjnego WP.	V-XII	12. Projekt „Polodowcowa rytna jeziora Hańcza” – ścieżka edukacyjna promująca bioróżnorodność najgłębszego jeziora w Polsce oraz jego okolic”, skierowany do Regionalnego Programu Operacyjnego WP uzyskał akceptację i został skierowany do dofinansowania w latach 2020-2022.
13.	„Uatrakcyjnienie i uzupełnienie ścieżki edukacyjnej „Opowieści Turtula” o elementy podnoszące efektywność promocji ochrony różnorodności biologicznej i przyrodniczej Suwalskiego Parku Krajobrazowego (obszar Natura 2000 – Ostoja Suwalska)” - projekt powtórnie kierowany do Regionalnego Programu Operacyjnego WP.	I-XII	13. Projekt „Uatrakcyjnienie i uzupełnienie ścieżki edukacyjnej „Opowieści Turtula” o elementy podnoszące efektywność promocji ochrony różnorodności biologicznej i przyrodniczej Suwalskiego Parku Krajobrazowego (obszar Natura 2000 – Ostoja Suwalska)” - uzyskał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego WP w kwocie 7 800 000,00 zł. Park odstąpił od realizacji projektu w związku z propozycją administracji Urzędu Marszałkowskiego WP samodzielnej realizacji zadania przez Województwo Podlaskie w najbliższej perspektywie finansowej.
VIII. Prace gospodarcze			VIII. Prace gospodarcze
1.	Prace remontowe infrastruktury w rezerwacie "Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą"	V-VI	1. Dokonano bieżących napraw drewnianych kładek rezerwacie "Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą".
IX. Inne			IX. Inne
1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu działań Parku.	I-XII	1. Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach: 14-15.03.2019 (Białowieża) - szkolenie arborystyczne z diagnostyki drzew i oceny ryzyka/stopnia zagrożenia jakie one stanowią, 01.04.2019 (Krzywe) - Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków SOT, 05.04.2019 (Stary Folwark) - Spotkanie turystyczne inaugurujące obchody 30-lecia WPN, 30.04.2014 (Bondziszki) - Międzynarodowe Sadzenie Lasu w Leśnictwie Bondziszki, 9-10.05.2019 (Kazimierz Dolny) - udział w jubileuszu 40 lat Kazimierskiego Parku Krajobrazowego , 15-17.05.2019 (Szczecin) - Krajowe Seminarium Malakologiczne, 28.05. 2019 - współudział w organizacji konkursu przyrodniczego w SP nr 10 w Suwałkach, 07.06.2019 - przeprowadzenie warsztatów nt. roślin chronionych dla leśników Nadleśnictwa Suwałki, 14.06.2019 (Białystok) - Ogólnopolska Konferencja Środowisko-Nauka-Odpowiedzialność (UwB), 24.06.2019 - Komenda Miejska Policji w Suwałkach "Bezpieczeństwo nad wodą", 28.06.2019 (Białystok) - szkolenie: "Usuwanie drzew i krzewów oraz naliczanie administracyjnych kar pieniężnych na podstawie aktualnych przepisów oraz w oparciu o wiedzę praktyczną", 28.07.2019 (Burniszki) - udział w mszy ekumenicznej na cmentarzu ewangelickim w Burniszkach,

			07-08.10.2019 (Olsztyn) - "Szkolenie dla pracowników urzędów marszałkowskich, parków krajobrazowych oraz regionalnych dyrekcji ochrony środowiska uczestniczących w procesach legislacyjnych związanych z aktami prawa miejscowego regulującymi reżim ochronny parków krajobrazowych", 14.08.2019 (Smolniki) - udział w mszy polowej w związku z wyświęceniem krzyża upamiętniającego stulecie parafii Smolniki, 08.09.2019 (Gawrych Ruda) - "Międzynarodowy Dzień Turysty w nadwigerskiej krainie siei" - podsumowanie sezonu turystycznego 2019 18.08.2019 (Jeleniewo) - udział w dożynkach gminnych, 12-13.09.2019 (Mikołajki) - warsztaty przyrodnicze dla edukatorów i nauczycieli, 22.09.2019 (Szurpiły) - Dzień Jedności Bałtów, 25.09.2019 - udział w obchodach jubileuszu 30 lat Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, 1.10.2019 (Białystok) - udział w inauguracji roku akademickiego Wydziału Biologii UwB, 16-18.10.2019 (Iława) - udział w konferencji podsumowującej 10 lat parków krajobrazowych w administracji samorządowej, 23.10.2019 - udział w obchodach 30 lat Wigierskiego PN, 24.10.2019 (Suwałki) - IV Forum Biznesowe Pogranicza TOURISM-INDUSTRY-HOTELS, 07.11.2019 (Augustów) - Podlaskie Forum Turystyczne, 20-21.11.2019 (Supraśl) - szkolenie: "Zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów oraz kary pieniężne za ich usunięcie albo zniszczenie z naruszeniem reguł - warsztaty praktyczne", 05-06.12.2019 (Izabelin) - szkolenie: "GIS w Parkach", 07.12.2019 (Krzywe) - warsztaty interpretacji dziedzictwa.
2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	VI	2. 27.06.2019 - posiedzenie Rady Parku, którego tematem przewodnim była realizacji projektów inwestycyjnych SPK.
			Poza planem 1. Realizacja zadania we współpracy z SMSPK "Kraina Hańczy": "Rozpoznanie przyrodnicze obszarów planowanych do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego" dofinansowanego przez WFOŚiGW w Białymstoku. W ramach zadania przeprowadzono inwentaryzację florystyczną i malakologiczną trzech obszarów o łącznej powierzchni 104 ha: dolina Czarnej Hańczy, źródlika Szeszupy, torfowisko przy jez. Boczniel. 2. Zorganizowano międzyszkolny konkurs plastyczny „Mamo, Tato, nie pal śmieci!” dla uczniów SP z terenu SPK i otuliny. Konkurs polegał na zaprojektowaniu i wykonaniu dowolną techniką plakatu przedstawiającego wpływ palenia odpadów w paleniskach domowych na nasze zdrowie i środowisko naturalne. Na konkurs nadesłano 9 prac, z których przygotowano pokonkursową wystawę w siedzibie Parku w Turtulu. 3. Zakupiono sensor do monitorowania jakości powietrza firmy Airly, który zamontowany został przy siedzibie SPK w Turtulu. Urządzenie mierzy poziom stężenia pyłów PM1, PM2.5, PM10, temperaturę, ciśnienie i wilgotność powietrza. 4. Zakupiono naścienne zgniataarki do puszek i butelek typu PET (7 szt.). Zgniataarki przekazane zostały 5 szkołom z terenu SPK i otuliny: SP w Wiżajnach, Rutce-Tartak, Jeleniewie, Pawłowce i Przerośli. Pozostałe dwie zamontowane zostały w siedzibie SPK w Turtulu (biuro, punkt informacji turystycznej).

5. Współpracowano z instytucjami przy organizacji konkursów, warsztatów i innych wydarzeń: • Instytut Biologii Uniwersytetu w Białymstoku - przekazanie materiałów na Finał "Olimpiady Wiedzy Biologicznej",   • Państwowy Instytut Geologiczny - objęcie patronatem i przekazanie materiałów na XX edycję ogólnopolskiego konkursu geologiczno-środowiskowego "Nasza Ziemia - środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro",   • Związek Dużych Rodzin Trzy Plus - kontynuacja współpracy w ramach programu Karta Dużej Rodziny,   • Suwalski Ośrodek Kultury - organizacja pobytu w siedzibie Parku 330 uczestników XVIII Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży WIGRASZEK oraz 27-osobowej grupy młodzieży z Suwałk i Czernichowska (Rosja) w ramach pleneru malarskiego "Art. - Inspiracje 2019" (26-27.06.2019) oraz udział grupy białego śpiewu "Ancyjas" podczas wernisażu "Wyczarowane w Suwalskim Kamieniu",   • Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipniaku - przekazanie materiałów na Festyn "Schizofrenia - Otwórzcie Drzwi",   • Komeda Miejska Policji w Suwałkach - przekazanie materiałów w ramach akcji "Bezpieczna droga do szkoły",   • Szkoła Podstawowa nr 5 w Suwałkach - uczestniczenie w ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Białymstoku,   • Szkoła Podstawowa nr 11 w Suwałkach - uczestniczenie w pracach komisji konkursowej Powiatowego Konkursu Fotograficznego, <u>"Matematyka w przyrodzie naszego regionu"</u>.
6. W dn. 20-22.08.2019 współorganizowano I Ogólnopolską Konferencję Naukową "O ziołach i przyrodzie Suwalszczyzny", w której udział wzięli prelegenci z dziesięciu ośrodków akademickich oraz goście z Białorusi.
7. Zorganizowano dwutygodniowy plener rzeźbiarski pod kierownictwem artystycznym Stanisława Lutostańskiego, którego efektem było otwarcie wystawy rzeźb w siedzibie Parku pn. "WYCZAROWANE W SUWALSKIM KAMIENIU" w dn. 26.08.2019 r.
8. W dn. 11-12.09.2019 r. zorganizowano obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, w których uczestniczyło 45 uczniów ze szkół podstawowych w Suwałkach i Krasnopolu. Uczestnicy obchodów wędrowali z przewodnikiem ścieżką poznawczą "U źródeł Szeszupy", która przybliży dziedzictwo kulturowe SPK.
9. W dn. 21-22.10.2019 r. przy współpracy z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Białymstoku zorganizowano obchody Międzynarodowego Dnia Krajobrazu połączonego z konkursem wiedzy „Woda w krajobrazie Parków Krajobrazowych Województwa Podlaskiego” w którym uczestniczyło 100 uczniów ze szkół podstawowych w Białymstoku, Ełku oraz Rutce-Tartak. Spacerzy krajobrazowe odbywały się ścieżką poznawczą "Doliną Czarnej Hańczy", która najbardziej skupiona jest na tematyce polodowcowej rzeźby terenu. Uczestnikom akcji zwrócono uwagę na rolę krajobrazu w życiu codziennym oraz na jego wartość i potrzebę ochrony.
10. Sukcesywnie wykaszano: trasy ścieżek edukacyjnych (Porosty, U źródeł Szeszupy, Doliną Czarnej Hańczy, Skały i minerały, Wokół jeziora Jaczno, Na Górę Zamkową) i stok Góry Zamkowej.
11. Wykonano nowe drzwi do piwnicy ziemnej w Cisówka - miejsca hibernacji nietoperzy, naprawiono drzwi piwnicy w rezerwacie Rutka i w Szurpiłach.
12. Wykonano podbitkę zadaszenia na budynku gospodarczym siedziby SPK.
13. Wykonano nową instalację alarmową (antywłamaniową) siedziby SPK.